

Három ok, három okos, három okozó

November hónap telve van liturgiai et hagyományos ünnepekkel, emlékezésekkel és ugyankkor kezdetekkel. November első napja Mindenszentek ünnepe, majd másodikán a Halottak Napja. Mind a kettő egy kivált alkalom emlékezni, említeni, visszagondolni. November 21, Krisztus Király ünnep. Ünnepejük, hogy „Úgy tetszett az Atyának, hogy benne lakjék az egész teljesség.” (Kol 1:19) November végén pedig kezdődik az új liturgiai év („A” év) és Advent Első Vasárnapja. A novemberi szeles, hideg, esős idő egy jó alkalom arra, hogy egyes dolgokon mélyebben elgondolkozzunk.

A torontói katolikus egyházmegye hetilapjának hasábjain¹ olvastam annak idelyén, hogy mint gyakran a múltban is az Egyház nézete, egy bizonyos témával kapcsolatban, akarva vagy nem-akarva — félreértett. Az evolúció problémája egy frappáns példa erre. Ezzel kapcsolatban, XVI. Benedek pápa felhívja a figyelmet arra, hogy az evolúció és a teremtés, egymást kölcsönösen nem kizáró felfogások.

Mielőtt a fent említett cikket kezembe vettem volna, éppen egy könyvet olvastam amely más szemszögből ugyan, de ezt a témát érintette. Chesterton a modern oktatás problémáit és gyenge eredményeit elemezve, összefoglalóként három okot sorol fel: Darwin, Marx és Freud.² Megállapítása szerint, mindhárom elméletének hatásai az érdeküket ill. értéküket magasan túlszárnyalták. Tudományos megfigyelésként indultak, de ideológiákká váltak.

¹ Thavis J. *Papal stance on evolution often misunderstood*. The Catholic Register, 2008-21-17, 20 o.

² Alquist D. *Common Sense 101. Lesson from G. K. Chesterton*. Ignatious Press, San Francisco, 2006.

Darwinnak, a *legalkalmasabbak fennmaradásának elmélete*, a vad-kapitalizmus mentalitáshoz vezetett, éppen úgy a gazdasági mint a politikai téren. Holott a fejlődöttségnek jele éppen a természet kegyetlensége elleni küzdelem és így a cél nem a legalkalmasabbak fennmaradása, hanem a lehető legnagyobb számú ember alkalmassá tétele a fennmaradásra.

Marx elmélete a múlt században a fél világot sötétségbe borította és az osztályharc ideológiája milliókat küldött a halálba. Máshol, a nyugati világban az államhatalom szétkarmolta a család tekintélyét, amely a társadalmat jelenlegi állapotához juttatta.

Freud elgondolásai az ember szexuális dimenzióját túlzott fontossággal ruházta fel és az élet középpontjába helyezte. Ez először is a házasesetet, majd a családi kapcsolatokat csorbította meg. Egyidejűleg, az egyéni felelősségtudatot kismizmizve, a „más” okolása és az étellel járó gondoknak pathológiai kategóriákba való helyezése által, a mindennapi embert felelőtlené tette, az ezzel járó következményekkel.

A baj nem ott van, érvel Chesterton, hogy a három fent említett teorista elméleteinek egyes részeit a tudományban, a gazdaságban és a lélektanban helyesen alkalmaztuk volna, hanem, hogy megkérdőjelezhetetlen vezér-elmélet magasságára lettek emelve.

A darwinizmus, marxizmus és freudizmus proponensei, fundamentalista fanatizmussal hirdetik tanaikat és példás buzgósággal mindenhol és mindenben a társadalom strukturális állványaiába helyezik „izmusaik” paraméterjeit.

Feltűnő, de sajnos nem meglepő, hogy egyetemi tanárok a „szabadelvűség” szellemében protestáltak Benedek pápa, *La Sapienza* egyetemen behírdetett előadása ellen (2008). Többek között azért, mert a pápa előszeretettel használja az *intelligens tervezés* kifejezést. Itt meg kell jegyezni, hogy az anyagelvű alapokon álló evolúció elméletet a közelmúltban éppen tudományos vonalon érték komoly kihívások.

Egy egész tudományos „iskola” jött létre, az *intelligens tervezés* irányzatra, amely szerint a megfigyelhető biológiai jelenségek legvalószínűbb értelmezése szerint a különböző fajták szervezetének felépítését egy anyag felett álló, tudatos értelem gondolta ki.

Egy begyepesedett hozzáállás a 19. századi darwini, filozófiát teljességében védelmezni, amelyet egyesek szerint, a tudomány fejlődése a közeljövőben teljesen túlhaladja. Például a mikrobiológia által felfedezett parányi fehérjegyepeszék létrejöttét sem sikerült evolucionista módon megmagyarázni, így az intelligens tervezés egyre kézenfekvőbb válasznak tűnik.

Chesterton szerint, a tudományt „tudományizmusként” vallani, egy monumentális talpazatra állítani és teljes bizalommal felruházni, nem más mint bálványimádás. Ez természetesen azzal jár, hogy többé saját magunk nem gondolkozunk. Különben, ez a hozzáállás az antitézise egy tudós agymenetnek.

Az emberek elvárják, hogy a tudomány gondoskodjon róluk, elvárják, hogy a gyógyszerek kikézeljék betegségeiket, amelyeket gyakran egy felelőtlen életmód okoz. Kémiai keverékekkel

próbálunk javítani elferdüléseinken, ahelyett, hogy felelőségünk teljes tudatában változtatnánk viselkedésünkön. Az államtól elvárjuk, hogy pótszülőként foglalkozzon a személyekkel, a családokkal, és hogy a szabályok és a törvények helyettesítsék a lelkiismeretet. Végeredményként, nem a rendszer szolgálja az embert, hanem az ember a rendszert és mert elkerültük a természetfellettit, maradt a természetellenes.

Amikor egy tudós felfedez valamit, akkor tulajdonképpen munkásságának eredménye, hogy le tudta venni az 'ismeretlenség fedőjét' (fel fedez = fel a fedővel) és ezáltal meglátta azt, ami eddig ugyan ott volt, de még senki más nem látott.

Feltételezhető, hogy 2008-ban, a felfedezés reményében jöttek össze Rómában, egy öt napos konferenciára, Nobel díjas tudósok, kémikusok, fizikusok, biológusok, teológusok és filozofusok. A megadott téma „Tudományos betekintés a világ és az élet kialakulásába”. A záróelőadás címe: „Az evolúció legújabb kihívása: intelligens tervezés”.

Na de mindezt itt már nincs hely!

árflo

* * *

Toronto, Hamilton, Montreal, Ottawa, Buffalo, Cleveland és környékük!

**Kanadai Magyar Katolikus Férfi Cursillo
2011 január 13-16, Manreza Pickering, Ontario**

**Kanadai Magyar Katolikus Női Cursillo
2011 március 31-április 3, Manreza Pickering, Ontario**